

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: *oponentka*

Autor/ka práce: Bc. Jan Křenek

Název práce: Domovy pro seniory v době pandemie covid-19

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Remr Ph.D.

Oponent/tka: PhDr. Jaroslava Hasmanová Marhánková Ph.D.

Navržené hodnocení: F

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Navrhovaná práce si klade za cíl „nejen odhalit změny v provozu domovů pro seniory v době pandemie covid-19, ale také vyhodnotit tyto změny ve fungování domovů pro seniory“ (pp 40). Autor tak usiluje o zmapování efektivity opatření realizovaných v těchto institucích v období od roku 2020 až do počátku roku 2022 v návaznosti na pandemii Covid-19 a formulovat sadu doporučení, jak postupovat při dalších podobných událostech. Jedná se o cíl vskutku ambiciózní, čemuž, zdá se, odpovídá i délka textu (114 stran). Musím však bohužel konstatovat, že se autorovi nejen nepodařilo tento cíl naplnit, ale že předkládaný text ani nesplňuje požadavky kladené na empirické kvalifikační práce. Osobně text hodnotím spíše jako souhrn vlastních postřehů a značně nestrukturovaných úvah, kde realizovaný výzkum slouží pouze jako ilustrativní materiál. Ačkoliv velmi oceňuji autorovu snahu o využitelnost zjištění v praxi, samotná práce, dle mého názoru, nenaplnuje požadavky standardně kladené na diplomové práce v oboru sociologie. Práce postrádá klíčové aspekty jako je 1) teoretické ukotvení a vztáhnutí se k diskuzím v rámci oboru 2) důvěryhodnou argumentaci opřenou a data 3) zdůvodněný a jasně popsany design výzkumu 4) porozumění práce s kvalitativními daty i 4) zásady práce s literaturou (v této souvislosti jde především o uvádění všech údajů, které mají být součástí citace).

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Autor sice využívá cizojazyčné texty a dílčí literaturu k tématu dopadů pandemie Covid-19 a opírá se o dostupné statistiky, práce s literaturou je ale spíše nahodilá (tj. v textu není žádná systematictější rešerše dostupné literatury) a zcela absentuje jakékoliv vztažení se k teoretickým konceptům.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Autor pro svou práci realizoval empirický výzkum, kdy bylo dotazováno 7 zaměstnanců domova Sue Ryder a 1 klient a dále prováděl sekundární analýzu dat (výročních zpráv domova). Musím

konstatovat, že jsem měla jako čtenářka poměrně problém zorientovat se v tom, jak byl výzkum realizován. Obšrná metodologická část zahrnuje spíše obecný exkurz do kvalitativních metod zabíhající skutečně do zbytečných detailů (např. že by člověk měl na začátku rozhovoru pozdravit). Autor v této části zároveň nabízí dost příkré hodnocení hloubkových rozhovorů, když píše o tom, že: „Vzhledem k nízkému počtu vzorků není vybírán pro vědecké postupy“ (pp. 43), čímž de facto svou práci definuje jako nespádající mezi „vědecké postupy“. Na druhou stranu zde ale absentují klíčové informace o samotném výzkumu (např. kdo byli participanti výzkumu ve smyslu pozic v rámci domova? Podle jaké logiky vybíral právě tyto participanty? Jak do designu výzkumu zapadal rozhovor s klientem a proč byl proveden jen jeden? Jaké dokumenty byly konkrétně analyzované a jak při analýze postupoval?). Část věnovaná analýze, dle mého názoru, nesplňuje kritéria práce s kvalitativními daty. Strany 52-74 jsou v podstatě věnovány jen popisu codebooku (tj. autor představuje jednotlivé použité kódy a popisuje, na jaký typ informací/výroků byly použity). Teprve v následující části se objevuje propojení s rozhovory. Data ale nejsou využívána k interpretacím ale jen k další rekapitulaci popisu jednotlivých kódů. Práce ve výsledku rezignuje na formulaci jakýchkoliv závěrů, což dobře ilustruje jeden z klíčových závěrů práce, že „některá opatření byla efektivní a některá nikoliv“ (pp. 92).

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Osobně formulaci závěrů považuji za nejslabší část práce (což je škoda, protože autor měl ambici svým textem dávat doporučení a hodnotit opatření). Výsledný text je velmi nestrukturovaný a bez jasné argumentace. Většina tvrzení je nepodložená a působí jen jako autorovo subjektivní hodnocení. Autor například selektivně vybírá různé aspekty, které hodnotí na základě nejasných indikátorů (např. mluví o tom, že Francie měla v roce 2021 systém, který umožnil „rychlý a optimální management situací spojených s pandemiemi a jinými nemocemi“ (pp. 13) v domovech pro seniory. Z hlediska statistik, ale tvořily úmrtí v domovech pro seniory ve Francie v době první vlny pandemie zhruba 44,6% úmrtí na Covid-19¹, v ČR se jednalo o necelých 18%². Autor přitom v práci počet nakažených a zemřelých používá jako jediný indikátor efektivity opatření).

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

V práci jsou dostatečně odlišeny odkazy převzaté z jiných zdrojů. Nejsem si ale jistá, zda lze přesně odlišit, co jsou autorovy závěry a co je jen rekapitulace veřejně dostupných informací (např. značnou část práce tvoří rekapitulace zaváděných opatření).

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Autor v práci odkazuje systémem poznámek pod čarou, což považuji za legitimní (ačkoliv v sociálních vědách ne tak běžné). Mám ale zásadní problém s podobou citací. Ačkoliv značná část zdrojů pochází z odborných časopisů, autor odkazuje jen skrze URL odkaz na uloženou verzi na platformě Researchgate (chybí tak klíčové údaje jako je název časopisu, ročník apod.). U internetových zdrojů odkazy často neumožňují informaci dohledat (např. u údajů čerpaných z MPSV, vede odkaz na hlavní stránku a není tak možné ověřit dílčí informace použité v textu).

¹ Comas-Herrera, A., Zalakaín, J., Lemmon, E., Henderson, D., Litwin, C., Hsu, A. T., ... & Fernández, J. L. (2020). Mortality associated with COVID-19 in care homes: international evidence. Article in LTCcovid. org, international long-term care policy network, CPEC-LSE, 14.

² Horecký, J., Švěhlová A. (2022). Pandemie Covidu-19 a sociální služby 2020-2021. Jaký byl dopad pandemie Covidu-19 na sociální služby v České Republice? Tábor. Asociace poskytovatelů sociálních služeb. Dostupné z: https://www.apsscr.cz/files/files/A4_FACT%20SHEETS%20PANDEMIE%20COVID-19.pdf

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Musím přiznat, že jsem k práci přistupovala s pozitivním očekáváním. Oceňuji, že se autor vydal cestou snahy o zhodnocení opatření na příkladu konkrétní case-study jednoho domova. Výsledný text ale nepovažuji za zdařilý. Zdá se mi, že došlo k rezignaci na jakékoliv formulování závěrů. Text obsahuje velkou část zcela nadbytečných a neustále se opakujících informací. Pro čtenáře/ku se jedná skutečně o úmornou práci text projít. Na konci tohoto úsilí přitom nečeká očekávaný výsledek ve formě jasně formulovaných doporučení. Autor promeškal příležitost pro skutečně sociologickou práci – tj. jednak analýzu opřenou o data a zároveň mající ambici přinést hlubší zhodnocení například toho, co vnímáme jako efektivní opatření či smysl péče poskytované domovy pro seniory.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Jakým způsobem konceptualizovali efektivitu opatření samotní zaměstnanci domova (případně dotazovaný klient)? Je zde možné identifikovat nějaké rozpory v tom, z jakých představ o efektivitě vycházela ve svých doporučení vláda a jak ji chápou samotní aktéři domovů?

Devátý a desátý bod vaší „strategie“ odkazuje na „ostrážitost v období klidu“ a „boj proti fake news“. Tyto aspekty se objevovaly v rozhovorech se zaměstnanci? Jak konkrétně si představujete aplikaci těchto bodů do každodenního chodu domovů?

9. Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému: [] Theses [] Turnitin [] Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly:

Celkové hodnocení práce:

Domnívám se, že práce nespĺňuje nároky kladené na tento typ kvalifikační práce. Doporučuji proto hodnocení F.

Datum: 31.8.2022

Podpis: